

Van associaties, een tunneltjesrak vol.

Van associaties, een tunneltjesrak vol.

Van associaties, een tunneltjesrak vol.

associaties

een tunneltjesrak vol

**dierbare kopwolven voor nu
en misschien een b'tje later**

“Hoeveel youngnigga’s ken je die schrijven? Ik denk niet veel. Hoeveel niggas ken je die überhaupt lezen met enige regelmaat? Ik denk ook niet veel. Onder blakamans is lezen niet per se dat ding. Tuurlijk zijn er genoeg die ook wel lezen, maar iets als lezen wordt niet zo breed uitgedragen binnen onze community, laat staan schrijven. Het ding met blakamans en boeken is dat ze zelden zijn geschreven in een taal die ons aanspreekt. Die geavanceerde ABN-model gaat er bij ons ene oor in andere oor uit. Niet eens dat we het niet verstaan, hoewel er ook genoeg tussen zitten die oprecht niet tavven. Maar die ABN-takkie is simpelweg geen aantrekkelijke taal voor ons om in te dwalen. Dat, in combinatie met het feit dat boeken zelden onze belevingswereld aanspreken, maakt dat a lotta niggas niet snel geneigd zijn een boek op te pakken.” (1)

Hij is steeds zonder zich te bedenken ergens op afgegaan om te ervaren welk belang hij erbij kon hebben zich ermee te verhouden. (2)

¹ Prof. Soortkill (2023). Smibologie. Each one teach one. Amsterdam/Antwerpen: Uitg. Pluim.

² Alex de Vries (2021). Mijn naam is Konrad. Schrijfmachine, wrijfmaschine – aaimachine, naaimachine. In: Konrad Klapheck (2021). Venus ex Machina. Zwolle: Waanders Uitg.

Inhoudsopgave

Van een titel	pag. 7
Associatie	pag. 10
Tunneltje	pag. 14
Rak	pag. 17
Vol	pag. 19
Dierbaar	pag. 21
Kopwolven (1)	pag. 22
Kopwolven (2 & 3)	pag. 24
Voor nu ...	pag. 28
... en misschien ...	pag. 29
... een b'tje later	pag. 31
Creatief	pag. 33
Muze	pag. 35
Pas de deux	pag. 37
Cum suis	pag. 39
Leugentjes	pag. 41
Pikzwartwit	pag. 43
Van de koude grond	pag. 45
Micro	pag. 48
Superzelfpromovaardig	pag. 51
Mijdunk	pag. 53
Verzetvaardig	pag. 55
Strijdvaardig	pag. 58
Anderlands	pag. 60
Fatsoenlijk?	pag. 62
Buitensluiten	pag. 68
Re-latie	pag. 73
Sprintpraten	pag. 75
Duldzaam	pag. 78
Dirt Roads	pag. 80
Oliefeiten	pag. 83
Reconsentie(f)	pag. 86
Kruispuntgedachte	pag. 88
Inter-sectioneel	pag. 91
Metamorf	pag. 93
Belgiekelijk	pag. 97
Stilzwijgend	pag. 100

Mislukt	pag. 102
Pruim	pag. 105
Gemeenplaats	pag. 107
Bijnaam	pag. 109
Bijnaamloos	pag. 111
???	pag. 114
Beeldtaal	pag. 117
Onhoorbaar	pag. 121
Versmaden	pag. 124
Vermoeiend	pag. 127
Wonderlijk	pag. 130
Socratech	pag. 133
Klantreis	pag. 139
Stoet	pag. 143
Herderen	pag. 144
Re-/her-	pag. 147
Raadselachtig	pag. 150
Lekstroompje	pag. 155
Tussenleg	pag. 157
Ritsen	pag. 160
Met dank aan	pag. 163
Colofon	pag. 171

Van een titel

Het (b)lijkt moeilijker om op basis van een titel te schrijven, dan een titel na afloop van een geschreven schrijfsel te verzinnen. Althans voor degene die het moeilijker vindt om op basis van een titel te schrijven dan om een titel op basis van een geschreven schrijfsel te verzinnen. Een vooraf gegeven titel pakt het vrijmoedig schrijven op z'n minst een beetje in. Achteraf een titel verzinnen, volgt het reeds geschreven schrijfsel. Een werktitel wisselt nou eenmaal maar al te graag aan de hand van het tot dan toe geschreven schrijfsel.

De titel van een schrijfsel is voor een broodschrijver de eerste ontluiking van een-soort-van gekneede deeg dat klaar is om aan de broodbakmachine te worden gegeven. De bakmachine weet welriekend brood te maken van het geschreven schrijfsel. Als de bakker z'n geld wil verdienen met zijn deeg, dan zal hij de zorg voor de constitutie van het deeg op maat van de broodkoper gaan kneden. Als het de bakker worst zal wezen hoe het brood smaakt, omdat hij als deegkneder de smaak van de mogelijke broodlezers niet wil kennen, kan die bakker zich laten redden door een Engelstalige gong. Het werkwoord 'worst' betekent namelijk – loof den wereldlijke en spirituele heer want hij is goed – in het Engels: verslaan, het onderspit doen delven, in de luren leggen.

Dit boekje lijkt op het WC-boek dat we voor een onbekende liefhebber achterlieten bij het grand café – het bierlokaal – de wijnbar – het restaurant Winkel van Sinkel aan de Oudegracht 158, 3511 AZ Utrecht.

We stellen ons voor dat het WC-boek veelal op het plankje met leesvoer op het toilet ligt. Net zoals het boekje Ut (met dank aan Cornelis te A.). De traditionele plek om te ontsnappen aan afwasplichten, was/is het toilet. Toch?

Dan moet je er wel de tijd voor nemen, anders loop het verblijf aldaar het doel voorbij. Een WC-boekje doet elke plicht het onderspit

delven. Daar is nou eenmaal niets aan te doen; immers, wat moet, dat moet, en wel eerst (even). Bovendien kan een WC-boekje op enig moeten een rustgevende, aan de natuurlijke gang van zaken overlatende en ook stimulerende inwerking hebben.

2^e naamval.

Blijft natuurlijk wel staan dat men het 'van' in de titel, die tweede naamval, meestal ouderwets vinden. 'Der aarde', 'des konings', 'der heeren', 'des aaps', klinkt erg 1888/89. Zoals het praten van het polygoonjournaal in de vet gedateerde bioscoop. Zoals de overtuigd gristelijk-gereformeerde voorprater van kleur. 'Van' in het kopje 'Van de titel' is zo'n tweede naamval. De genitief is een vorm die aangeeft van wie of wat iets is. De betekenis ervan kan worden omschreven met een *van*-bepaling. Het van betekent dus zoiets als 'afkomstig van'. In de Dikke van Dale is dit 'van': nummer IV, 11. De Dikke heeft twee volledige pagina's nodig om de onderscheiden betekenissen van het woordje 'van' onder woorden te brengen. Het eerste zinnetje tussen haakjes, geeft al de schaduw van het 'wezen' van het woordje 'van'. Van Dale zegt dat het 'vermoedelijk een combinatie van de basis van *af* en *aan*' is. 'Van' is een erfwoord dat alleen in het Germaans voorkomt, vergelijkbaar met het Hoogduitse woordje 'von'. Hier laten we het op deze plek bij. We beginnen er maar niet aan om ons van-gebruik verder te duiden als/dan ... verzameling genitiva.

Je moet er wel tegen kunnen.

Het **af & aan** van **van** gooit fragmentaties van van-alles-doch-niet-alles omver. *Dát* het omver gooit, is vooraf te erkennen. *Wát* het omver gooit laat zich slechts voorspellen. *Hóe* het omver gooit (b)lijkt een (deel)samenwerking tussen het conceptuele, het empirische, het speculatieve, het materiële, het theoretische en het concrete; oftewel het kosmische + het geestelijke + het wereldlijke. *Wannéer* het omver gooit, valt niet te zeggen. *Waaróm* het omver gooit, is slechts enigszins te begrijpen als een zwart gaatje tussen **af & aan**. Je moet **er** dus wel tegen kunnen, tegen een zwart gaatje.

Voordat we met associaties **af & aan** gaan, nog een taalgebbetje + een leuk weetje.

Het voorzetsel '**aan**' is bijeengenomen omschreven als een (plaatselijke, figuurlijke) uitdrukking van verbondenheid of aanraking, al

dan niet met een doel. Het bijwoord ‘**af**’ betekent ‘tot het einde’, voorbij, van ... weg’. ‘**Af**’ is allereerst een uitdrukking van verwijdering. De uitdrukking ‘af en aan’ komt uit de zeevaart en kent twee gebruikswaarden:

- schepen varen af en aan;
- schepen komen ergens vandaan en varen ergens naar toe.

De eerste gebruikswaarde verwoordt **af en aan** op basis van de kade als vast punt. De tweede verwoordt **af en aan** op basis van de plek die verlaten werd en de plek waar men naar onderweg is. In beide gevallen gebeurt het **af en aan** na elkaar; alternerend, in een volgorde afwisseling. Af – aan – af – aan – af enz. vormen als gemultipliceerd tweetal een serie; een reeks die feitelijk geen begin- en eindpunt behoeft edoch die wel kan krijgen. Als we **af en aan** met een ampersand schrijven, dus als **af & aan**, dan staat de ampersand voor wat er allemaal kan gebeuren tussen **af** en **aan**. Wat er precies tussen **af** en **aan** gebeurt, is misschien een beetje te begrijpen, maar zeker te weten nooit ten volle. Dat is de spannende waarde van deze, misschien wel elke relatie. Als het aan **af & aan** ligt, gaat de serie eindeloos door. **Af & aan** hebben zelf nooit de behoefte om uit eigen beweging hun multipliceerbaarheid te limiteren.

Af & aan doet herinneren aan het denken in series, reeksen, dat bij Michel Foucault ⁽³⁾ werd gevonden. Het ampersand werkt uit als breking dat **af** aan **aan** bindt en **aan** aan **af**.

Brekingen – refracties – refracteren – breken. ⁽⁴⁾

Refractions = een reeks boeken op het grensvlak van kunstgeschiedenis en filosofie. De reeks werd geopend door Mieke Bal. ⁽⁵⁾ Zoals mevr. Mieke Bal zaken **af & aan** kan brengen, dat kunnen weinigen – om jaloers op te worden.

Dit boek staat vol met hele gewone dagdagelijkse, pretentierarme associatieve brekingen. Net zo verwarrend als robots die in de militaire parade in Zuid-Korea meewandelden. ⁽⁶⁾

³ Michel Foucault (1973). Archäologie des Wissens. Frankfurt am Main: Suhrkamp.

⁴ <https://nl.m.wiktionary.org/wiki/refractie>

⁵ Mieke Bal (2022). Image-Thinking. Artmaking as Cultural Analysis. Edinburgh : Edinburgh Un. Press.

⁶ <https://nos.nl/l/2539167>

Associatie komt van het Latijnse werkwoord associāre dat zoiets als ‘verbinden’ betekent en is gevormd uit *ad-* (= naar ... toe) en *so-ciāre* (tot bondgenoot maken). Onder verwijzing naar ons begrip ‘sociaal’ (= maatschappelijk, rekening houdend met anderen, kameradschappelijk) kunnen we zowel de weg die het verbinden loopt als de verbinding als zodanig, terugzien in ‘associatie’. In de wetenschap is associativiteit gebonden aan lineaire denkgeregels. In de alledaagse taalgebeurtenissen zijn mogelijke regels zo lek als een mandje. Associaties zijn nooit lineair, een alledaagse ketting toont slechts enige schijn van lineariteit. Misschien bleef Nietzsche daarom wel filosoferende filoloog in de filosofenwerelden. Rispens spreekt van Nietzsche’s visionaire, scheppende wijsbegeerte. ⁽⁸⁾ De teksten van Nietzsche manifesteren zich als brekingsmomentums. Zijn teksten figureren op grensvlakken. Velen zagen Nietzsche als een mafkees die in de ongeneeslijke krankzinnigheid terecht is gekomen. Domela Nieuwenhuis zou de eerste zijn geweest die een poging heeft ondernomen om enig positief idee omtrent Nietzsche’s geschriften voor de grote massa te beschrijven. ⁽⁹⁾

Er zijn zoveel prachtige, leerzame, disseminerende boeken die zich niet als geheel meedelen. Alhoewel Nietzsche graag wilde horen dat Zarathoestra een toegankelijk boek zou zijn, staat – alle toelichtende en interpreterende secundaire boeken ten spijt – *Zarathoestra* voor velen in het rijtje ‘later nog eens een keer lezen’, pal naast *Tarantula* van Bob Dylan en ongelezen cultboeken zoals ... ach, je weet wel, die op een intellectuelenplankje staan en waarvan slechts de eerste twintig pagina’s of zo zijn gelezen. De publicatie van *Tarantula* was net zoals *Zarathoestra* geen literaire gebeurtenis, omdat Nietzsche noch Dylan als literaire figuren werden/worden beschouwd. Maar ja, het zijn boeken die nou eenmaal geschreven zijn, of je het nu leuk vindt of niet. Je kunt de genoemde auteurs wel uit de geschiedenis van de literatuur wippen, hetgeen geenszins betekent dat ze worden uitgesloten uit de geschiedenis van de artistieke communicatie. NB een prachtige zin, ontleend aan ... Robert

⁸ J.A. Rispens (± 1940). De dichter van den Zarathustra in verband met onze tijd. Lochem: De Tijdstroom, noot pag. 13.

⁹ J.A. Bergmeijer (ca. 1900). Friedrich Nietzsche – De wil tot macht. Amsterdam: Cohen Zonen.

Christgau. ⁽¹⁰⁾ Dylan wil zijn kunst in de massamedia laten in-/door-/uitwerken. Nietzsche daarentegen hield wel van een potje 'zichzelf in stand houdend intellectueel elitisme'. Nietzsche moest gehoor vinden om niet aan zijn vertwijfeling ten onder te gaan, schreef H. Marsman in zijn inleiding. ⁽¹¹⁾

Zowel Nietzsche als Dylan zijn talloze keren onderwerp van hoog- en iets lager-geschoolde studies. Weliswaar over Nietzsche een veelvoud in vergelijking met Dylan – maar toch. Het aantal interpretaties van boeken die zich niet als geheel willen meedelen, werden in beide gevallen al heel vaak door derden als geheel meegedeeld.

Een tunneltje.

Speelde Nietzsche niet de kaart van de bloedzuiger in Zarathoestra? Op internet kreeg de vraag: 'Wat bedoelt Zarathustra met de wraak van de tarantula's?', diverse reacties. Kernel_Panic789 gelooft "dat het degenen zijn die zich een slachtoffer voelen en wraak zoeken en prediken over rechtvaardigheid. Maar hun eisen voor rechtvaardigheid en hun dorst naar wraak kunnen nooit worden vervuld. Net als een tarantula die zijn prooi leegzuigt, zuigen deze mensen anderen leeg door ze schuldig te laten voelen om genoegdoening te eisen voor een vermeend slachtofferschap. Hun eerste succes moedigt hen alleen maar aan om dit keer op keer te doen en het wordt een spel voor hen om te winnen. De tarantula zal verwonding veinzen om prooi te lokken die ze leeg kunnen laten bloeden, allemaal in naam van rechtvaardigheid." ⁽¹²⁾

Dylan stelt in zijn "Briefje aan de boodschappenjongen als een jonge deserteur" dertien vragen die hij allemaal zelf uitsluitend negatief beantwoordt met "maar vraag het niet aan ...". Uit deze toon valt slechts één vraag, de twaalfde; te weten: "vraag je je af wat bloedgeld is? toe maar, denk maar es diep ...". ⁽¹³⁾

Bloedgeld is geld of een vorm van compensatie die betaald wordt door een dader of zijn gezin aan de familie van het slachtoffer. Deze

¹⁰ Robert Christgau (1971). The answer, my friends, is still blowin' in the wind. The New York Times, 27 juni.

¹¹ Hendrik Marsman (ongedat.) Inleiding, pag. 16. In: Friedrich Nietzsche (ongedat.). Aldus sprak Zarathoestra. Amsterdam: Wereldbibliotheek.

¹² <https://www.reddit.com/r/Nietzsche/comments/15i4kwu/>

¹³ Bob Dylan (1972; oorspr. 1966). Tarantula. Bussum: Unieboek, pag. 73.

compensatie aan de familie van het slachtoffer heeft als doel wraak te voorkomen en als beschermingsmiddel voor de dader te dienen. In het christendom is de term bloedgeld voornamelijk bekend vanwege de dertig zilverlingen die Judas Iskariot ontvangt in ruil voor het onthullen van de identiteit van Jezus Christus. ⁽¹⁴⁾

NB wie nu denkt dat Dylan zich een-soort-van Jezus waant, denk dan nog maar es diep en anders.

¹⁴ <https://nl.wikipedia.org/wiki/Bloedgeld>

Tunneltje

In Houtbay, Zuid-Afrika, zit een oudere heer op het bankje voor een ijscowinkel. Tegen een voorbijwandelaarster, op weg naar een lekker ijsje, zegt hij: “Ik was dood en ben nu in de hemel – zo lekker is het ijs hier.” De man legt zijn hoofd in z’n nek en sluit de ogen vanaf de zinsnede ‘in de hemel’. Voor de man smaakt het ijsje tegelijkertijd wereldlijk en goddelijk. Hij leeft met het ijsje even in de wereldlijke hemel & de goddelijke wereld. Als hij moet kiezen, krijgt het goddelijke ijsje de voorkeur boven de aardse eeuwigheid. En dat komt nooit meer goed, want op oldt ys vriestet lichtelick weder.

De gelijktijdigheid van wereldlijk en hemels in één begrip is zeldzaam, dus te koesteren – totdat iedereen is vergeten dat begrip te koesteren en het naar de allerlaatste, de mens volstrekt onbekende, onstoffelijke gemeenschap van voorouderwoorden verdwijnt. Soms proberen etymologische woordenboeken voor de verdwijning een stokje te steken met de kwalificering: ‘vergeten woord’. ‘Vergeten’ betekent hier zoiets als ‘door iedereen vergeten behalve door ons’. Toch blijft het op oud ijs nog een poosje doorvriezen. Daar is het goedkomen eigenlijk al een verpauperd, dus gepasseerd station.

Het vergeten woord ‘vroom’ is er zo ééntje. Het betekent ‘den wereldlijke heer behorend’ + ‘aan de goden behorend’ + ‘openbaar’. Het bankje voor de ijscowinkel in Houtbay blijkt voor de ijscotende man niets minder dan een ontmoetingsplek. Het bankje = zijn vroombankje. Trouwens, Zuid-Afrika ambiert überhaupt DE ontmoetingsplek voor mensen met alle kleurtjes van de goddelijke en wereldlijke regenboog te blijven. ZA is sinds begin 90-er jaaren HET vroomland.

Nou wil het geval dat bakker Vroomland⁽¹⁵⁾ ze in ‘t echt maakt; van die heerlijke, langwerpige, krokante tunneltjes met Zwitserse room erin, afgewerkt met

¹⁵ <https://www.bakkervroomland.nl/nl/webwinkel/brood/product/gele-room-eclair?returnID=3642&q=&sortby=&order=oplopend&ipp=120&p=4>

poedersuiker, bij gelegenheid voorzien van een op de tong smeltend, oranje laagje fondant. Ze heten 'tunneltjes'.

Deze tunneltjes zijn voor de gelegenheid van dit boekje de doorverwijstunneltjes die eigenlijk onderaan de kopwolverige fragmenten zouden moeten staan. Maar omdat tunneltjes in tegenstelling tot bruggetjes deels in het openbare licht, deels in het heimelijke pikdonker tunnels, is het ongepast om doorverwijstunneltjes te geven.

Stel, je bent niet meer dan 77 meter lang – de kortste tunnel, genoemd in de tunnellijst van Rijkswaterstaat. ⁽¹⁶⁾ Je bent pas 44 jaar oud en vernoemd naar een zusje van oranje. En je gaat dan al dicht vanwege constructiefouten. Dan wil je toch niet meemaken? Het water van het rijk NL zaagt gestaag aan je stalen poten. Alsof Rijkswaterstaat lid is geworden van de Hollandse Republikeinen.

Hartstikke leuk dat elke onderdoorgang, hoe smal, laag, kort dan ook, een tunneltje mag worden genoemd. Tunnel/tunneltje is een inclusief woord. Onder een tunnel verstaan we een min of meer cilindervormige gang, een koker. De afmetingen noch de omringende substantie doen er in deze omschrijving toe. ⁽¹⁷⁾ Een tunnel laat zich vergelijken met een paard met oogkleppen. De oogkleppen zorgen ervoor dat het paard niet zo gemakkelijk wordt afgeleid van het doel waarnaar het paard moet streven. De zogenoemde tunnelvisie is het geestelijk paard met oogkleppen dat zich niet laat afleiden door wat er allemaal in zijn omgeving gebeurt. Een tunnelvisie let maar op één variabele. Een dergelijke visie kan bijzonder winstgevend zijn. In het alledaagse barst het van de tunnelvisies en daar varen we maar al te vaak wel bij. Bewijs: zie bijvoorbeeld de sociale, anti-sociale en asociale media + huiskamerdebatjes. Waarom een tunnelvisie zo'n slecht imago heeft gekregen, blijft een raadsel. Elke focus werkt door als tunnelvisie. Focussen/focuseren: richten, concentreren, in het brandpunt plaatsen.

We ❤️ tunneling.

¹⁶ https://nl.wikipedia.org/wiki/Prinses_Margrietunnel

¹⁷ <https://www.johnsoncountytinchamber.org/area-info/backbone-rock/>

Het etymologisch woordenboek vermeldt een leuk weetje.

“De eerste moderne, kunstmatig aangelegde tunnel dateert van 1760 en werd als onderdeel van het Grand Trunk Canal in centraal Engeland gebouwd door de Britse waterbouwkundige James Brindley (1716-1772). Het Engels kende op dat moment twee woorden voor onderaardse gangen, maar beide met een ander toepassingsgebied: *mine* ‘ondergrondse gang om een versterkte (kasteel)muur te bereiken’ en *gallery* ‘horizontale ondergrondse gang voor militaire doeleinden’.”

‘Mijn’ ontmoet ‘galerie’ in ‘tunnel’. Het mijntje ontmoet het galerietje in het tunneltje. Een tunneltje accepteert het risico van water en gas om een kunststukje tegen te komen.

Unzeitgemässe = uit-de-tijd lopers zoals Dostojewski, Nietzsche, Foucault, Dylan, hebben vaak een duistere kant, die neerzuigt in de afgrond van het onbekende niets waar hernieuwde betekenissen kunnen worden gevonden. In tunneltjes kan men niet alleen stikken, verzuipen en langere tijd een denk-/doewereld doen kantelen. Tunneltjes dragen de kunst van het mijnen (= graven) in zich. Zo gauw je door tunneltjes heen gaat, kunnen het ervaringsmartyria worden (= bouwwerken met daarin een graf).

Rak

⌘

- Gedeelte van een vaarwater;
- afstand die men tussen twee punten te water moet afleggen;
- recht stuk rivier tussen twee bochten;
- een stuk dat men tegen de wind in moet zeilen;
- een tegenvaller, tegenspoed;
- band, beugel of ketting waarmee een strijkende ra rond de steng is bevestigd, zodat de ra langs de steng bewogen kan worden.

⌘ Komt rak van rakken? Dan:

- vuil opruimen, schoonmaken;
- jakkeren, jagen;
- aan de zwier gaan.

⌘ Komt rak van rakker? Dan:

- helper van schout, baljuw of beul;
- persoon van gering allooi;
- kwajongen, deugniet;
- militant socialist.

⌘ Komt rak van rak? Dan:

- gereedschap waarmee men bagger of veenslijk over het veld verspreidt.

⌘ Komt rak van rakelen? Dan:

- harken;
- door het schudden van de rooster of door porren met een pook, het vuur in een haard enz. verplaatsen. Uit de as rakelen = oprakelen.

Een rak werkt uit als ode aan diversiteit en inclusiviteit.

We begrepen dat oprakelen een zogenoemd frequentatief is. Dat wil zeggen, een werkwoord dat het herhalen in zichzelf meedraagt. Officieel gezegd: een werkwoord dat wordt gevormd door aan de stam van een ander werkwoord het achtervoegsel '-el' of '-er' toe te voegen en zo herhaling van dat andere werkwoord uitdrukt. We lezen daaruit dat oprakelen vanwege de ingevoegde '-el' de voortdurend bewegende variant is van opraken. Het vooropgezette 'op' doet verticale en transversale bewegingen vermoeden. Op en neer (verticaal bewegen) + op en af (transversaal bewegen) tonen zich

als verwijzingskwaliteiten van het simpele ‘op’ als frutsel (= kleinigheidje; zaak van weinig waarde, in financieel, technisch opzicht) van ‘oprakelen’.

Het schudden, porren, verplaatsen van vuurtjes houdt nooit op. Ook niet in dit boek. Er is altijd een teveel van bijna niets. Immers, het bijna heeft altijd ook ten minste twee zijden. ⁽¹⁸⁾

© <https://www.bethsnotesplus.com/2020/07/we-zijn-er-bijna.html>

¹⁸ Twee zijden van bijna. In: Baziel van Engelen, Gert-Jan van der Wilt, Marcel Levi red. (2018). *Wat is er met de dokter gebeurd?* Houten: Bohn Stafleu Van Loghum, pp. 275 – 282.